



sense filtres

Prevenió de les
violències de gènere

SENSE FILTRES - 2022

Prevenió de les
violències de gènere





SENSE FILTRES

Prevençió de les violències de gènere

-
- 03 • Introducció
 - 04 • Què sabem de les violències de gènere?
 - 05 • Pepe i Pepa. Esglaons de les violències.
 - 06 • Qui soc jo. Reflexionem sobre la nostra identitat.
 - 08 • El gènere: Què és per a nosaltres??
 - 09 • Trenquem mites sobre els estereotips de gènere!
 - 10 • El cercle de l'opressió envers el gènere.
 - 11 • Què veiem i escoltem? Les conductes masclistes a les xarxes socials.
 - 12 • Mitja taronja o taronja sencera? Analitzem situacions de filtre.
 - 13 • Què és l'amor?
 - 14 • Posem-nos en la seva pell. Control i xarxes socials.
 - 16 • Desgranem la masculinitat.
 - 18 • Què podem fer els educadors i les educadores davant les desigualtats?
 - 19 • El búnquer.
 - 20 • Recursos / Diari de reflexió.
 - 21 • Guia de lectures feministes i que lluiten per la igualtat.



INTRODUCCIÓ

Durant molts anys, la construcció de la categoria cultural i relacional del gènere ha valorat homes i dones de forma desigual i ha considerat que assumeixen diferents rols en tots els àmbits de la vida (pública i privada). Aquests rols són la base del sistema patriarcal que pren els homes com a referent de poder, superior i dominant sobre les dones, i reproduceix desigualtats socials en funció del sexe. Els rols de gènere es reflecteixen en les relacions, actituds, sentiments, emocions i llenguatge de les persones més joves.

Les desigualtats segons el gènere tenen diverses conseqüències entre el jovent: individuals perquè desajusta l'autoestima i limita les seves oportunitats i aspiracions d'estudis i professionals; i socials perquè les conductes agressives poden augmentar de forma que els estereotips estiguin cada vegada més presents en les relacions.

En aquest context, les entitats Voluntariat Solidari (VOLS) i Solidaritat, Educació, Desenvolupament (SED) van dur a terme el projecte "Sense Filtres" amb la finalitat de prevenició i el canvi d'actituds i comportaments discriminatoris per qüestió de gènere entre adolescents i joves de 12 a 17 anys.

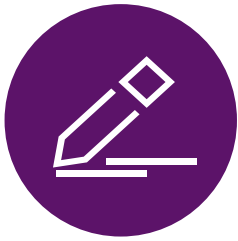
El projecte va incloure una estratègia de treball amb les comunitats educatives de la Unitat d'Escolaritat Compartida (UEC) de la Plataforma d'Educació Social (PES Cruïlla), ubicada al districte de Nou Barris, i el Centre Obert Compartir de l'Associació Social Gabella, ubicada al districte de Ciutat Vella.

Durant els 15 mesos d'execució del projecte, es van dur a terme les activitats exposades en aquest document, amb les quals es pretenia identificar conductes discriminatòries per qüestió de gènere que vulneren el dret de no fer cap distinció per motius de sexe en els drets i les llibertats de les persones. També es pretenia fomentar comportaments i actituds quotidianes que superen els estereotips i les situacions de desigualtat que se'n deriven, restituint el dret vulnerat de la discriminació per qüestions de gènere.

Els equips educatius de VOLS i SED fem aquest recull d'activitats i el posem a l'abast de tothom que com nosaltres es vulgui sumar en processos educatius que fomentin consciència sobre els estereotips i les diferències que provoquen les desigualtats per motius de gènere. D'aquesta manera, esperem que es proposin actituds i comportaments respectuosos amb les altres persones per motius de gènere.

Els equips educatius de VOLS i SED





ACTIVITAT 1

Què sabem de les violències de gènere?

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 14 anys

CONTEXTE: Acció educativa no formal



30 min.



2021



OBJECTIU

- Generar un espai de reflexió sobre la violència de gènere.
- Presentar-se al grup i donar-se a conèixer.
- Desenvolupar una mirada crítica.



MATERIAL

- Còpies de la plantilla 3 idees.
- 2 preguntes.
- 1 imatge.

DESENVOLUPAMENT

L'activitat consisteix a crear un espai de reflexió on cada membre del grup ha de pensar 3 idees sobre el que consideren ells que és violència de gènere. També hauran de crear 2 preguntes al respecte i pensar una imatge que per ells sigui representativa sobre les violències de gènere.

ACTIVITAT DE PRESENTACIÓ

3 IDEAS	2 PREGUNTAS	1 IMAGEN
		



ACTIVITAT 2

Pepe i Pepa. Esclaons de les violències.



GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 14 anys

CONTEXTE: Acció educativa no formal



30 min.



2021



OBJECTIU

- Treballar sobre els esclaons de les violències.
- Generar debat a partir del visionat del vídeo.
- Donar tècniques per a incentivar la participació.



MATERIAL

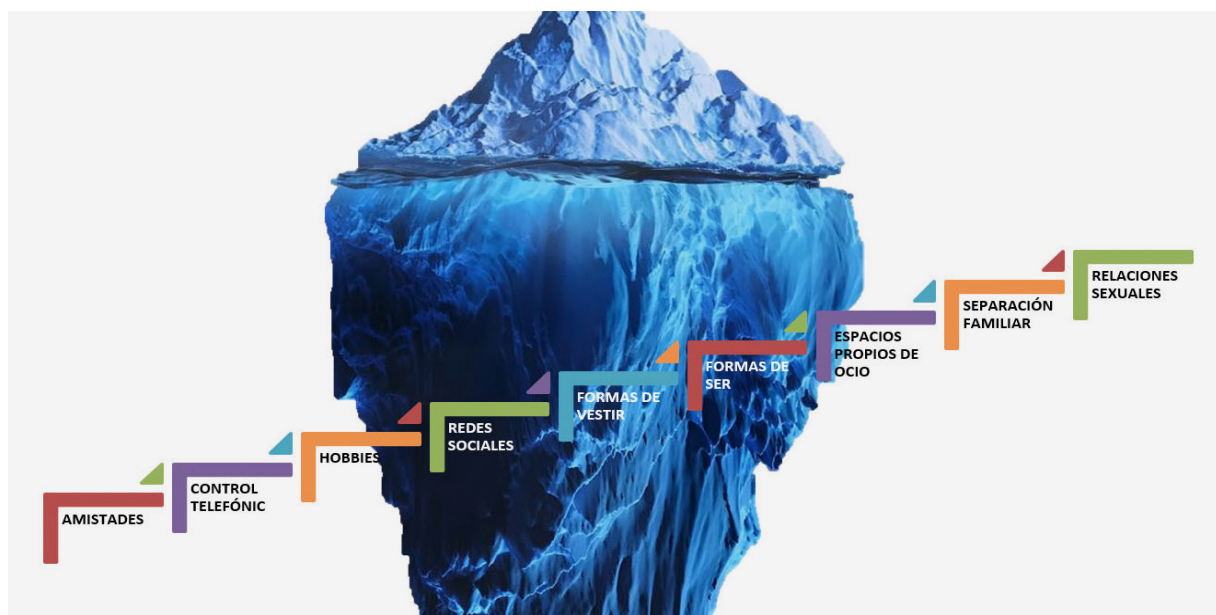
- Vídeo "Pepe i Pepa".
- Ordinador, projector i so.
- PowerPoint dels esclaons.

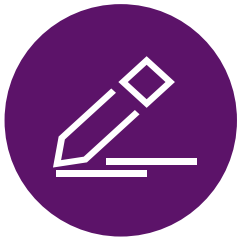
DESENVOLUPAMENT

Aprofundiment en la temàtica de les violències masclistes amb el visionament del vídeo "Pepe i Pepa" de la sociòloga Carmen Ruiz Repullo sobre els esclaons de les violències i la seva ciclicitat. Això donarà pas al diàleg i al debat a partir d'imatges i preguntes generadores, tècniques per incentivar la participació dels i les joves.

Qüestions a treballar:

1. Les noies també ho fan això. I els nois, fins a quin esclaó pugen?
2. Si pugen l'esclaó és perquè elles volen, ningú les obliga (metàfora de la granota).
3. La dona ha rebut estímuls durant tota la seva vida per estar predisposada a l'amor romàntic. Des del cinema infantil i també adult, la música, els contes, la manera de tractar les nenes, etc.
4. Algú ha viscut situacions semblants pròximes, en el seu entorn o personalment? Què va passar? Com va acabar?





ACTIVITAT 3

Qui soc jo. Reflexionem sobre la nostra identitat.

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 14 anys**CONTEXT:** Acció educativa no formal

60 min.



2021

**OBJECTIU**

- Coneixença a escala grupal.
- Reflexionar sobre la mirada personal de cadascú i cadascuna.
- Entendre com mirem als altres i quins elements ens influencien.

**MATERIAL**

- Cartolines reutilitzades de colors
- Post-its
- Tisores.
- Llapis
- Colors.

1. RETALLEM UNA MÀSCARA PERSONAL

Cada alumne/a retalla una màscara triant els colors, la grandària i la forma que vulgui i amb la que se senti còmode/a. La consigna per l'alumnat serà que mostrin tot allò propi, com se senten, com són, que els hi agrada i que no...

Reflexió

La màscara serà una mostra de la mateixa mirada i de com veiem el món i les altres persones. Es dona el temps per si algú/na vol descriure la seva forma i color de màscara (tipus: "És quadrada perquè soc molt capficada, és punxeguda perquè veig el món des de moltes perspectives, és rodona perquè soc molt amable amb tothom, és verd perquè per mi significa l'empatia...").

2. PRESENTACIÓ PERSONAL

Una vegada retallada la màscara, cada alumne/a ha d'escriure paraules per fer una presentació de si mateix/a. Les paraules aniran darrere de la màscara, a la part interior. Facilitem una sèrie de categories per poder tenir una descripció més completa i variada de cadascú/na: FAMÍLIA, LLOC DE NAIXEMENT, BARRI, AMICS I AMIGUES, RELIGIÓ, AFICIONS, NEN/NENA/ALTRE, COMPANYS I COMPANYYES DE CLASSE, ESCOLA, EDAT, NOM, CARACTERÍSTIQUES DEL COS, ADJECTIUS QUE HAN PENSAT SOBRE LA SEVA PERSONALITAT...

Reflexió

- A partir d'algunes participants voluntàries que expliquen la seva màscara, l'educadora reforça idees claus a través de preguntes procurant que sigui també la resta de participants qui les formula. Per exemple:

- Són moltes les característiques que ens defineixen (o només una).
- Les característiques ens defineixen però no ens determinen. Per exemple, l'edat; una persona pot tenir 50 anys i sentir-se molt jove.

També la religió, cada persona la viu i interpreta a la seva manera.

- Aquestes característiques són les que nosaltres considerem que ara ens defineixen (la identitat és dinàmica i canvia).
- Es queden a l'interior de la màscara, potser les altres persones les veuen o no.

- A partir de com som nosaltres, veiem/interpretem com és la resta, això porta a fer prejudicis (és a dir, judicis de valors previs). Habitualment, si l'altra persona té característiques diferents de les nostres, aquests prejudicis solen ser negatius.



3. INTERCANVI DE MIRADES

- Cada alumne/a posa la màscara sobre la taula..
- Tothom es passeja per la classe veient totes les màscares..
- Durant la passejada, l'educadora formula preguntes. Per exemple: Amb quina màscara (que no és la meua) em sento identificat/da? Amb alguns elements concrets? Colors/formes/decoració... Per quins motius? L'alumnat no ha de respondre en veu alta, sinó fer una reflexió interior.
- Cada participant té 3 Post-its, els posa a 3 màscares diferents assenyalant algun element que li agradi (forma, colors, decoració...). D'aquesta manera es dona valor a la creació de les altres companyes i es busca un treball d'empatia de l'expressió de la resta d'alumnes/as a través de les màscares; per què hauran triat aquesta forma/color/decoració??



ACTIVITAT 4

El gènere: Què és per nosaltres?

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 16 anys

CONTEXT: Acció educativa no formal



45 min.



2021



OBJECTIU

- Conèixer la distinció entre les categories de sexe i gènere.
- Ubicar-se en un context determinat.
- Reflexionar sobre les categories que s'han comentat.



MATERIAL

- Projector
- Taula de la identitat de gènere

DESENVOLUPAMENT

Per introduir la distinció entre les categories de sexe i gènere, es proposa que l'alumnat s'identifiqui entre mascle/femella, masculí/femení i noi/noia. Així, indiquem un lloc a l'espai que representi cada categoria.

Es demana que l'alumnat s'ubiqui a l'espai entre una categoria i l'altra, segons:

- Mascle/femella (sexe)
- Masculí/femení (expressió de gènere)
- Noi / Noia (Rol / identitat)

Una vegada clarificat el significat de cada concepte es convida a les participants a ubicar-se de nou en l'espai.

Reflexió

- No som binàries; existeix la intersexualitat
- Identitat = autopercepció amb relació al seu sexe/gènere
- Aclariment: cisgènere i transgènere

DE QUÈ PARLEM QUAN DIEM GÈNERE?

IDENTITAT DE GÈNERE

Home ————— Dona

EXPRESSIÓ DE GÈNERE

Masculí ————— Femení

SEXE

Mascle ————— Femella

ORIENTACIÓ SEXUAL

Heterosexual ————— Homosexual



ACTIVITAT 5

Trenquem mites sobre els estereotips de gènere!

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 12 anys

CONTEXT: Acció educativa no formal



35 min.



2021



OBJECTIU

- Reflexionar sobre frases estereotipades de gènere.
- Posicionament crític i reflexiu.
- Conèixer diferents estereotips inculcats en la societat..



MATERIAL

- Frases

DESENVOLUPAMENT

Ubicació en l'espai: una vegada treballats els conceptes de sexe i gènere, es tracta el posicionament i la reflexió de l'alumnat quant a frases estereotipades de gènere. Novament, els espais de classe representen la resposta que cadascú vol donar: Si / No / Una mica / Vull dir algun cosa.

Es llegeixen una a una les frases següents i es demana a les participants que es posicionin:

- Els nois no porten faldilla
- Les noies no tenen molta força
- Els nois no ploren
- Les dones han de fer-se càrrec de les tasques de la llar
- Els homes condueixen millor
- Altres...

Reflexió

- Què passa quan un noi o noia no està d'acord amb aquestes frases i vol ser o actuar d'una altra manera?
- Us heu trobat mai amb alguna situació com aquesta? Com us va sentir i què va fer?
- Creieu que aquests estereotips es repliquen arreu del món?
- De quina manera aquests estereotips sobre homes/nois i dones/noies limiten les nostres possibilitats d'escollir?
- Com podem fer en el futur perquè nois i noies puguin actuar amb més llibertat?



ACTIVITAT 6

El cercle de l'opressió envers al gènere

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 12 anys**CONTEXTE:** Acció educativa no formal

45 min.



2021

**OBJECTIU**

- Prendre consciència de les desigualtats a causa del gènere.
- Treballar les opressions envers el gènere.
- Conèixer diferents característiques socials.

**MATERIAL**

- Cordill
- Cadires
- Llaminadures

DESENVOLUPAMENT

1. L'educadora dibuixa un cercle al terra amb un cordill..
2. Es fa una tria d'unes 3 participants voluntàries que estaran dempeus, dins del cercle..
3. Es fa una altra tria d'unes 6/7 participants voluntàries que s'asseuran en cadires envoltant les 3 primeres, fora del cercle.
4. Les que estan fora del cercle disposen "d'un recurs": les cadires. Se'ls dirà que estiguin còmodes i gaudeixin d'estar ben assegudes, tot mirant les persones de dins del cercle.
5. Observem les reaccions per haver donat "un recurs" a unes sí i a d'altres no..
6. L'educadora afegeix l'efecte moviment: les cadires estaran cada vegada més ajustades al cercle per crear l'efecte de control sobre un segon recurs: l'espai.
7. Afegim un altre privilegi: donarem algunes llaminadures al grup de les cadires.
8. L'educadora afegeix un altre element d'opressió: les que estan a dins del cercle no poden parlar.
9. Finalment, les cadires s'ajusten més sense fer mal.

Posteriorment, per dinamitzar el debat:

- Quins han estat els recursos o privilegis que un grup tenia i l'altre no? (Comodat de les cadires, espai, capacitat d'opinar...)
- Com s'han sentit les persones de l'interior del cercle amb tan poc espai? I amb el fet de no poder expressar-se?
- Com s'han sentit les persones de l'exterior del cercle? Han estat conscients de com s'han sentit les persones de l'interior?
- Quina part de responsabilitat tenen les persones de fora del cercle en la situació en què s'han trobat les de dins?
- Es pot fer un llistat dels sentiments i les conductes de les dues parts (persones de dins i de fora del cercle).
- Tenim actituds similars quan juguem, quan hem de compartir o fer tasques conjuntament?

Si hi ha prou persones al grup, un parell poden ser Observadores. En aquest moment del debat, les observadores poden donar la seva versió dels fets i ho exposen a la resta de la classe completant allò que ja ha sortit.

Reflexió

Ser noi/noia/altres és una característica més en aquesta estructura social, podria no influir, però ara per ara existeixen moltes desigualtats a causa del gènere, com poden ser: en l'escolarització al món, en els sous que es reben a la feina, en la quantitat de dones en la representació política, en la pràctica d'esports...



ACTIVITAT 7

Què veiem i escoltem?

Les conductes masclistes a les xarxes socials.

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 14 anys

CONTEXT: Acció educativa no formal



60 min.



2021



OBJECTIU

- Debat reflexiu sobre els visionaments.
- Relacionar estereotips de gènere amb les xarxes socials.
- Analitzar els perfils dels *influencers/youtubers*.



MATERIAL

- Cartells en blanc
- Blue tack
- Cartell iceberg

DESENVOLUPAMENT

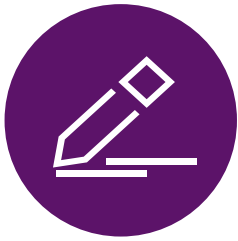
Aquesta activitat tracta que cadascun i cadascuna dels i de les joves esculli el perfil d'un o d'una *influencer* d'Instagram o el canal d'un o d'una *youtuber* que segueixin. Des de l'ordinador entrarem a l'Instagram o YouTube i anirem projectant d'un en un els perfils que ells i elles hagin escollit. Per les que escullin Instagram, la idea és anar entrant a les publicacions que vulguin i anar mirant també els comentaris. Pel que fa a YouTube, la idea és reproduir algun tros de vídeo. Aquesta activitat ens servirà per portar a terme un debat sobre allò que hem visualitzat i relacionar-ho amb els estereotips de gènere a les xarxes socials.

Podem parlar de...

Si han vist una diferència clara entre els perfils masculins i femenins visualitzats:

- Els nois porten un tipus de roba i les noies un altre?
- Els perfils dels nois estan més lligats a l'esport, al culturisme, als videojocs, a la mecànica o a l'humor? Mentre que els de les noies a la moda, a la bellesa?
- Les noies reben més comentaris sobre el seu físic que els nois?
- Els comentaris que reben les noies són més despectius o insultants que els dels nois?





ACTIVITAT 8

Mitja taronja o taronja sencera? Analitzem situacions de filtre.

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 14 anys

CONTEXT: Acció educativa no formal



40 min.



2021



OBJECTIU

- Representació de situacions..
- Reflexionar sobre el masclisme i les relacions personals.
- Prendre consciència de la importància de l'autocrítica.



MATERIAL

- Situacions de filtre

DESENVOLUPAMENT

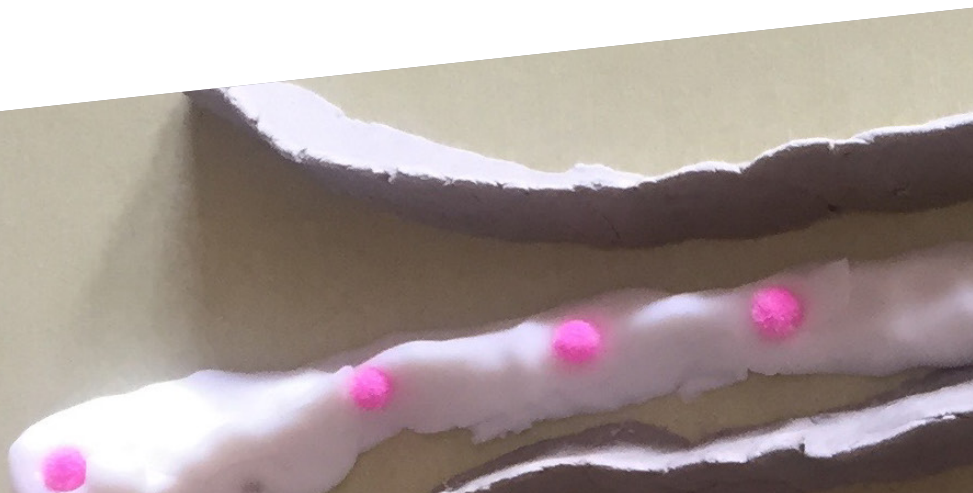
Convidem als joves a fer 2 o 3 grups, en funció de quants joves hi participin. Cada grup haurà de pensar i representar una situació de filtre en diferents contextos: en un bar prenent alguna cosa, al parc, de festa, en una reunió d'amics, etc.

Cada grup anirà representant les seves situacions de filtre. Les comentarem després de cada representació per aclarir dubtes si alguna cosa no s'entén.

Quan tots els grups han presentat les seves situacions, farem un comentari general guiat per reflexions com:

- Quantes vegades han lligat els nois? Quantes vegades han lligat les noies?
- Com han tractat els nois a les noies? I les noies als nois?
- Es podien haver tractat de manera més respectuosa? Com?
- Altres...

Per acabar, podem preguntar si creiem que hi ha masclisme o actituds masclistes en la manera com lliguem.





ACTIVITAT 9

Què és l'amor?

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 14 anys

CONTEXT: Acció educativa no formal



60 min.



2021



OBJECTIU

- Reflexionar sobre l'amor romàntic.
- Reflexionar sobre l'amor possessiu.
- Reflexionar sobre l'amor abusiu.



MATERIAL

- Targetes amb cançons

DESENVOLUPAMENT

Farem grups de 3 o 4 persones i repartirem les targetes amb les cançons (un parell de cançons per cada grup). Hauran de repartir-se per les diferents sales, buscar les cançons a YouTube i escoltar-les amb el grup.

Els convidem que individualment, a mesura que escolten les cançons, triïn una frase de cadascuna que per a ell o ella parli de l'amor, de què és, del que se sent...

Tornarem al gran grup i posarem en comú les frases convidant a la reflexió sobre temes com: l'amor romàntic, l'amor possessiu i l'amor abusiu.

- Com han de ser les dones en les relacions d'amor segons aquestes cançons?
- I els homes?
- Tenen actituds diferents respecte de l'amor, els homes i les dones a les seves cançons?





ACTIVITAT 10

Posem-nos en la seva pell. Control i xarxes socials.

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 14 anys

CONTEXTE: Acció educativa no formal



35 min.



2021



OBJECTIU

- Conèixer diferents situacions d'assetjament que es poden viure a les xarxes.
- Trobar maneres d'afrontar situacions envers les relacions personals.
- Parlar del control i les xarxes socials.



MATERIAL

- Cartells en blanc
- Bolis

DESENVOLUPAMENT

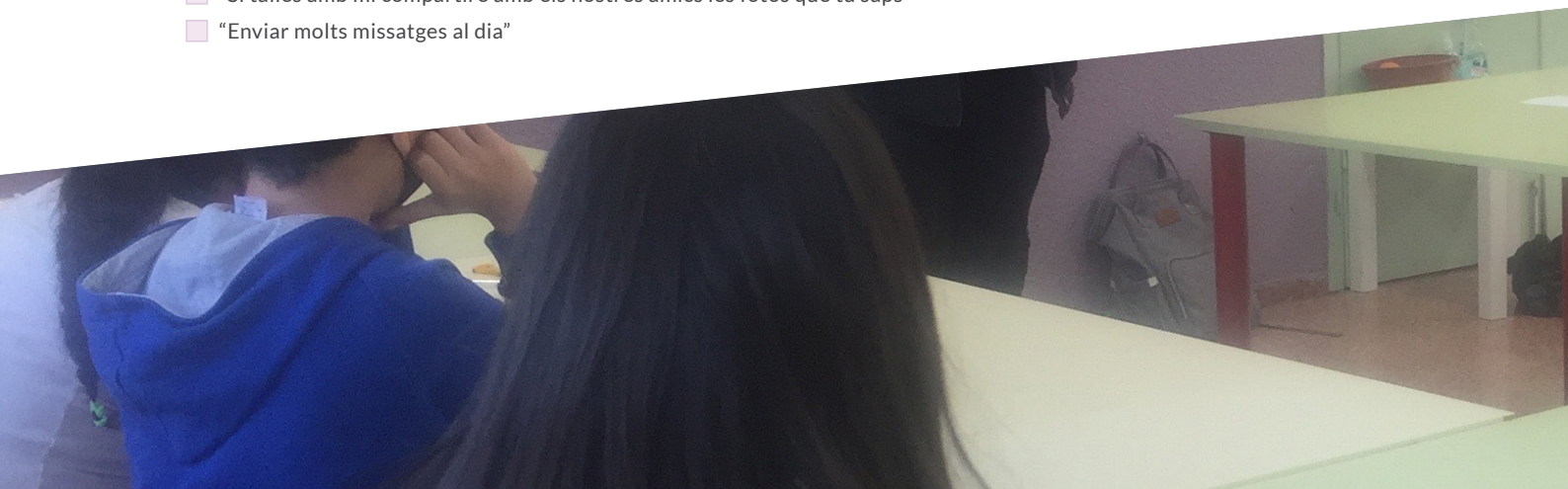
Repartir mini cartells en blanc amb el títol # a cadascun i cadascuna dels i de les joves. En aquests cartellets hauran d'escriure anònimament una situació d'assetjament que hagin viscut a les xarxes (en el cas que no els hi hagi passat, poden descriure una que creguin que passa en el seu entorn o que pot passar).

Un cop tothom ho hagi escrit, es posaran en una bossa i s'aniran traient d'una en una i llegint en veu alta. La idea és comentar cadascuna de les situacions entre tots, segurament més d'una persona se sentirà identificada amb les situacions que vagin sortint i intentar trobar entre tots i totes les maneres d'afrontar-les.

També podem parlar del control a través de les xarxes socials (Instagram, WhatsApp) per part de les parelles.

Exemples de control:

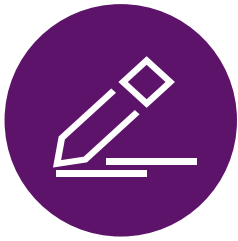
- "Amb qui xatejaves a les tres de la matinada?"
- "Per què no em respons si fa una hora que estàs en línia?"
- "Per què no m'envies una foto, si és veritat que estàs amb qui dius?"
- "Per què t'emportes el mòbil a la dutxa?"
- "Per què fas clic a 'm'agrada' a tot el que penja el teu o la teva ex?"
- "Si talles amb mi compartiré amb els nostres amics les fotos que tu saps"
- "Enviar molts missatges al dia"





LINKS D'INTERÈS





ACTIVITAT 11

Desgranem
la masculinitat**GRUP D'EDAT:** Adolescents a partir de 14 anys**CONTEXTE:** Acció educativa no formal

50 min.



2021

**OBJECTIU**

- Generar un espai de reflexió sobre els conceptes que implica la masculinitat hegemònica.
- Vincular estereotips lligats al concepte de masculinitat heteropatriarcal amb contextos donats en entorns sociolaborals i ecològics.
- Debatre per a trobar solucions col·lectives a problemes col·lectius (emergència climàtica, opressions i models verticals/piramidals d'organització, precarietat, etc.) que porten els models heteropatriarcal.

**MATERIAL**

- Reproductor de música i altaveu.
- Paper, bolígrafs.
- Projector o imatges impreses.
- Bústia de suggeriments.

ESPAI

Sala còmoda, pròxima i àmplia, que deixi espai perquè els participants puguin asseure's de manera informal. Hem de crear un entorn relaxat, que convidi a poder parlar de tot i que permeti al grup que s'expressi tal com se sent.

DESENVOLUPAMENT

• Introducció (5-10 min.): començarem la primera sessió escoltant alguna cançó que pugui invocar-nos a situacions d'esclavisme en l'actualitat (hi ha una gran varietat, des d'aquí proposem la següent: Els Chikos del Maíz – Black Mirror). Deixarem un minut perquè el grup reflexioni sobre el que ha escoltat i obrirem un petit torn de preguntes/aportacions abans de començar amb el centre de l'activitat.

• Centre de l'activitat (35 min.): Es projectaran/mostraran una sèrie de fotografies (vegeu annex. 1 – Evolució de l'esclavisme) que acompanyaran una breu descripció d'alguns exemples d'esclavisme. Començarem per un exemple d'esclavisme modern, imatge que igual és la que més associada tenim en el nostre imaginari, i obrirem un torn de preguntes sobre quina era la funció dels esclaus, quants diners movia aquest negoci, els qui eren qui el mantenien, etc. i començarem amb preguntes més personals, com creus que et sentiries sent un esclau, com tractaries a un esclau si fora de la teva propietat, com et sentiries tenint en propietat a una persona i com consideres que els éssers humans fóssim capaços de considerar a altres éssers humans com a objectes. Si observem que algun dels participants no acaba de sentir-se còmode intervenint, o que el grup es troba poc actiu, podem deixar que escriguin les respostes en un paper anònim. A continuació, presentarem el cas d'esclaus en temps de l'antiga Roma que feien les labors de llar en cases de patricis i de gladiadors, convidant a una reflexió sobre què passa quan mitifiquem uns certs tipus d'esclavisme. Vincularem aquesta idea amb situacions actuals, plantejant, des d'un debat col·lectiu, respostes a les següents preguntes:

- Què és ser un esclau?
- Existeixen persones que puguin ser considerades esclaves en la nostra societat actual?



A partir d'aquí, introduïrem dades sobre situacions que mostrin realitats socials vinculades a aquests adolescents que mostrin situacions d'opressió/desigualtat.

Alguns exemples:

- El 45% dels fills de pares amb estudis bàsics es queden en aquest nivell educatiu..
- Els universitaris viuen fins a cinc anys més que els qui només tenen la primària.
- Viure en llars amb desocupació o baixa intensitat laboral, viure en llars monoparentals o en famílies nombroses, tenir pares o mares amb baix nivell d'estudis o amb nacionalitat estrangera són situacions en les quals es disparen les xifres de pobresa infantil, evidenciant les desigualtats econòmiques existents per a la infància del nostre país..
- El número de 'riders' augmenta més d'un 70% durant la pandèmia.
- Les dones emeten un 10% menys de CO₂ que els homes pels seus hàbits.

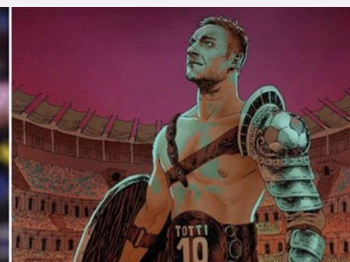
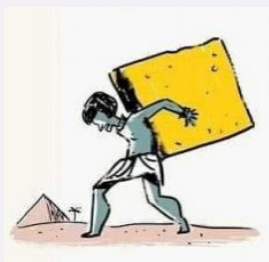
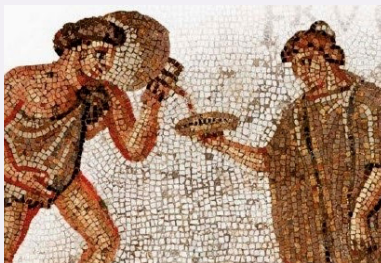
Amb aquestes dades, incitarem un últim debat, amb la intenció de vincular l'àmbit que estem treballant a la nostra responsabilitat col·lectiva i individual des del nostre rol en la societat com a homes. Fomentarem, a base de preguntes i reflexions, punts d'unió entre les pràctiques esclavistes i de sotmetiment cap a altres éssers humans i la naturalesa amb accions que realitzem en el dia a dia en els espais que compartim, ja sigui cap a les nostres companyes, altres nois o el mateix espai on executem l'activitat.

Algunes preguntes que poden ajudar-nos:

- Com creus que t'afecta a tu o a altres homes que coneixes els temes que hem tractat?
- Creus que existeixen possibilitats que, sense adonar-te, estiguis actuant com un esclavista? I com un esclau?
- Els homes tenim temes que estan prohibits parlar entre nosaltres. Quins són aquests?
- Quines coses podríem fer per a canviar aquest tipus de dinàmiques? Podem fer-ho sols?
- Pensa en persones que admiris: familiars, amics/as, parelles, esportistes, artistes... Quines coses fan que contribueixin en les cures cap a altres persones o el medi ambient? Les persones que estàs pensant, són generalment nois o noies?
- En quin món t'agradaria viure?

- Conclusió (5 min.): Conclourem la dinàmica donant les gràcies a tot el grup per participar i inaugurarem una bústia de suggeriments que mantindrem a la sala per unes setmanes, perquè aquells participants puguin ficar aquelles preguntes o reflexions que els hagin pogut sorgir en relació amb aquest tema o a uns altres que considerin relacionats.

EVOLUCIÓ DE L'ESCLAVISME





ACTIVITAT 12

Què podem fer els educadors i les educadores davant les desigualtats?

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 16 anys i grup d'educadors/es

CONTEXT: Acció educativa no formal



30 min.



2021



OBJECTIU

- Ser conscients de les desigualtats que existeixen als centres educatius.
- Reflexionar sobre la realitat existent.



MATERIAL

- Graella de les situacions.

DESENVOLUPAMENT

L'activitat consisteix a identificar desigualtats als centres educatius dels protagonistes de l'activitat. La tasca a desenvolupar és omplir una graella proposant ítems, localitzacions o moments.

Exemples:

- QUI? La majoria dels nois, totes les persones del grup o l'entitat.
- ON? Sala de descans o pati, pati exterior, exterior...
- QUÈ? No passen les pilotes a les noies, nom de les sales, juguem i ens la passem en igualtat de condicions...
- QUAN? Assemblea, sortides fora del centre, treball en equips o grups, activitats creatives, fent esport...

RECURSOS

QUI?	ON?	QUÈ?	QUAN?
Totes les persones del grup o l'entitat.	Exterior.	Juguem i en la passem en igualtat de condicions.	Fem esport (excepte futbol).



ACTIVITAT 13

El búnquer

GRUP D'EDAT: Adolescents a partir de 14 anys

CONTEXTE: Acció educativa no formal



50 min.



2021



OBJECTIU

- Plantejar una situació on els membres de cada grup han d'arribar a prendre una decisió per a resoldre el problema.
- Raonament i reflexió envers situacions extremes.
- Aprendre mitjançant el joc.



MATERIAL

- Personatges.
- Cartes de poder.

DESENVOLUPAMENT

Primer de tot, l'activitat consisteix a fer grups de 3 o 4 persones. Un cop fets els grups, els adolescents tenen un paper molt important. La guerra ha començat: 10 persones estan lluitant per entrar a un búnquer on amagar-se i poder subsistir. La dificultat que hi ha és que el búnquer només té espai per a 3 persones. És aquí on cada grup d'adolescents ha de decidir a quins personatges deixen entrar i quins es queden fora. Un cop cada grup tingui la seva resposta es farà un debat argumentant el perquè de les decisions de cada grup.

RECURSOS

Personatges:

- Dona mèdica musulmana
- Agricultora amb terres de cultiu
- Professora en un institut
- Noia 'influencer' d'origen asiàtic
- Supermodel
- Futbolista de primera divisió
- Investigadora per a conservar el mitjà ambiental (mobilitat reduïda)
- Empresari colombià
- Educador de la UEC
- Enginyer químic racista
- Mecànic xinès
- Arquitecta embarassada
- Artista flamenc gai

Cartes de poder (només es poden utilitzar un cop durant la partida):

- Intercanviar la identitat.
- Robar la identitat: a qui li roben es queda sense cap identitat. Qui la roba es queda amb dues identitats.
- Intercanviar la carta de poder.
- Robar la carta de poder: a qui li roben es queda sense carta de poder. Qui la roba es queda amb dues cartes de poder.
- Identitat falsa.
- Identitat comodí: tries la identitat que vols.
- Tornar al búnquer: quan t'expulsen del búnquer, pots tornar-hi amb una identitat diferent que et proporciona la màster del joc.



GUIA DE LECTURES FEMINISTES I QUE LLUITEN PER LA IGUALTAT

Llistat de contes per treballar el feminisme tant a l'aula com a casa

D'ON SORGEIX LA NECESSITAT

Actualment, la societat necessita infants amb consciència i compromís, que defensin en públic la igualtat de gènere. Per a poder construir una societat justa i igualitària, els més petits han de ser poderosos, justos, solidaris i feliços. Per tot això, és necessari educar en feminisme i igualtat.

La lectura empodera als infants, els fa sentir independents en poder llegir sols i els permet obrir la ment a nous mons i conceptes que no haurien de desconèixer, com són l'amor, el respecte i la tolerància.

Els contes feministes estan pensats per a ajudar a educar als infants lliures, segurs, amb confiança i valentia. Així doncs, per tal que la igualtat sigui real, les oportunitats han de ser les mateixes per a tots, i la lectura és una de les eines més eficaces.

A més, els/les més petits/es necessiten nous personatges als quals admirar i en els que reflectir-se. La societat està canviant i els personatges que hem tingut fins al moment els allunyen de la lectura i de la realitat d'un futur igualitari i feminista per a totes.



ÍNDEX TEMÀTIC

En aquesta guia podem trobar lectures feministes i contra la violència de gènere.

Hem decidit dividir-la en diferents franges d'edat, per així poder arribar a tots els infants, des dels més petits als més adolescents.



En aquesta franja, la literatura és per aquells que encara no han començat amb la lectura o escriptura. Els textos són simples i breus i contenen il·lustracions vives.



Els infants es comencen a iniciar en la lectura i l'escriptura. Aquí podem descobrir contes on es treballa més la intel·ligència emocional, la creativitat i la imaginació.



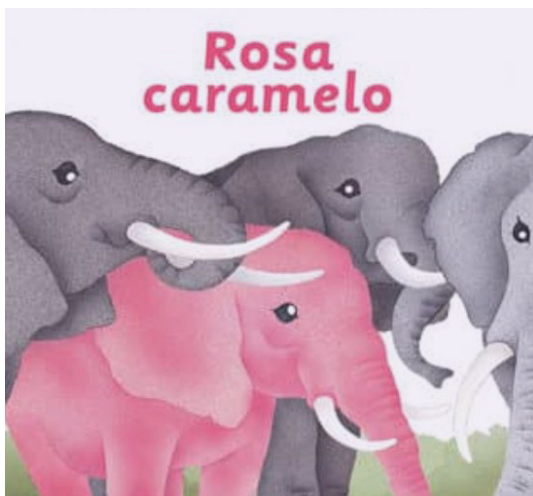
Trobem contes que ja s'avancen en la comprensió lectora on és fonamental promoure la lectura autònoma, l'hàbit lector i el gust per la lectura. Com ens trobem en una edat rellevant, els llibres ja són més sofisticats i tenen més quantitat de text.



Trobem llibres amb històries més complexes, ja que els textos són més contundents respecte a l'extensió i a la profunditat del missatge.



Per últim, quan comencen a submergir-se en l'adolescència, podem trobar lectures on els joves poden observar els avantatges que ofereixen aquestes.



ROSA CAMELO

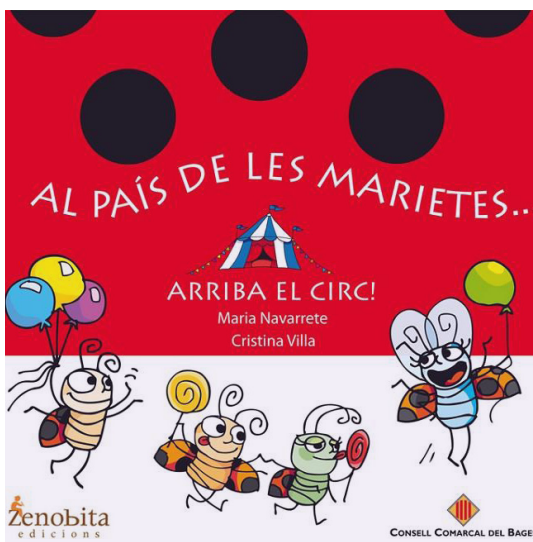


De 0 a 3

AUTORA: Adela Turin
 EDITORIAL: Kalandraka
 ANY DE PUBLICACIÓ: 21 d'agost de 2020
 PREU: 14,25€

Conte clàssic dels anys 70, però que encara està present. El llibre narra la història de la Margarita i la seva manada d'elefants.

Tots ells han de menjar unes flors que tenen molt mal gust per a poder ser de color rosa, però què passa? Que la Margarita menja i menja, però ella continua sent gris...



AL PAÍS DE LES MARIETES... ARRIBA EL CIRC!

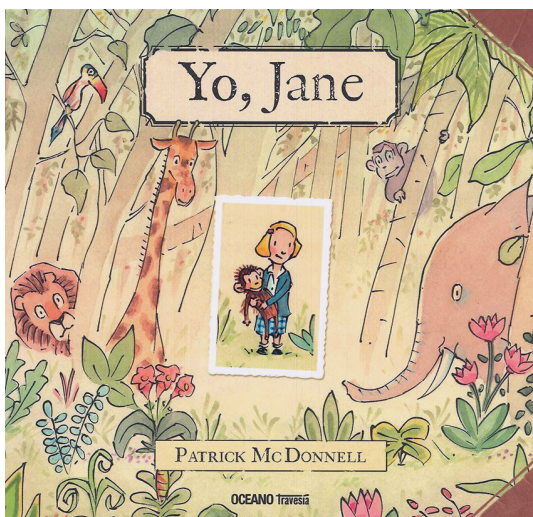


De 0 a 3

AUTORES: Maria Navarrete i Cristina Villa
 EDITORIAL: Zenobita edicions
 ANY DE PUBLICACIÓ: 15 de desembre de 2021
 PREU: 10,00€

Conte per als més petits que té per objectiu que els infants es posin les ulleres de la igualtat i entenguin que tots som únics i especials.

Les protagonistes seran les marietes, uns insectes agradables que faran passar una bona estona als lectors, mentre esperen l'arribada del circ. Al final del conte, els docents i els/les pares/mares trobaran una guia amb idees sobre com poden explicar la història.



YO, JANE



De 3 a 6

AUTOR: Patrick McDonnell
 EDITORIAL: Océano Travesía
 ANY DE PUBLICACIÓ: 8 d'octubre de 2015
 PREU: 11,50€

Aquest conte es recomana a partir dels 3 anys, i narra la història vital d'una activista animalista, Jane Goodall. Ella és investigadora científica i naturalista, des de petita somiava en viure a l'Àfrica per poder cuidar dels primats.

Aquest llibre relata com ho va aconseguir i tots els fets que li van succeir, els quals són fites de la història.



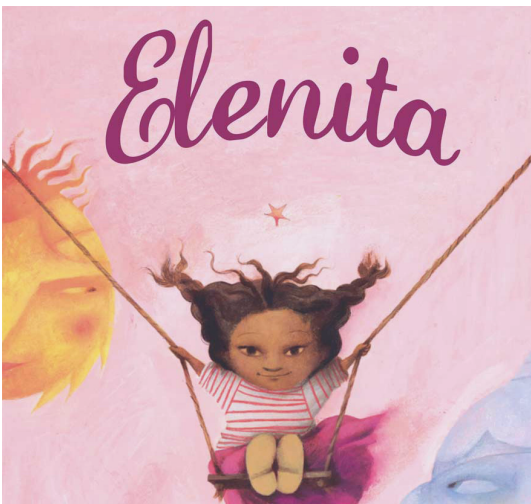
D'ON SURT AQUESTA NENA?

AUTOR: Thierry Lenain
 EDITORIAL: Edicions Baula
 ANY DE PUBLICACIÓ: 1 de gener de 2005
 PREU: 8,50€

De 3 a 6

Per a en Max les coses són molt clares: hi ha gent que té sirí i gent que no té sirí.

En Max està orgullós perquè pertany al grup dels que tenen sirí. Però a la classe ha arribat la Marta, una nena que fa coses estranyes, com ara pintar mamuts en contes.



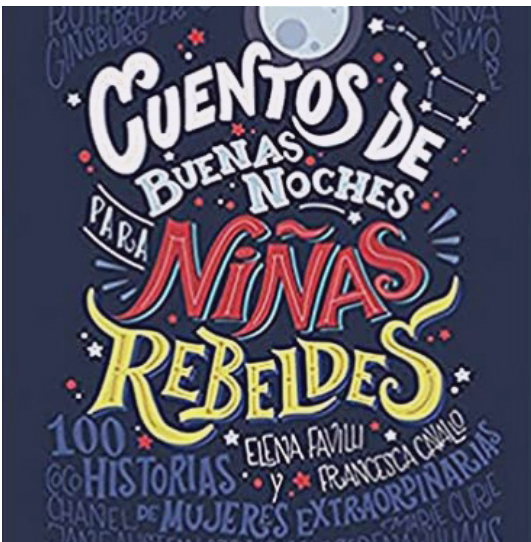
ELENITA

AUTOR: Campbell Geelsin
 EDITORIAL: Editorial Kókinos
 ANY DE PUBLICACIÓ: 7 d'octubre de 2006
 PREU: 13,00€

De 6 a 10

Aquest conte tracta la igualtat de gènere i la igualtat d'oportunitats. L'Elenita té un gran somni en la vida: treballar de soldadora de vidre.

El problema d'aquesta nena és que el seu pare no està d'acord perquè és una dona, així que l'Elenita es veu obligada a disfressar-se d'home per a intentar aconseguir la seva meta en la vida.



CUENTOS DE BUENAS NOCHES PARA NIÑAS REBELDES

AUTORA: Elena Favilli
 EDITORIAL: Destino Infantil & Juvenil
 ANY DE PUBLICACIÓ: 29 d'agost de 2017
 PREU: 18,95€

De 6 a 10

Aquest llibre és pura inspiració i el seu eslògan diu: "Totes les nenes creixeran pensant que poden ser el que elles vulguin".

Aquest llibre presenta il·lustracions molt cridaneres que ressalten la història de dones lluitadores del passat i contemporànies que han assolit canvis dins d'una societat que durant anys ha intentat donar importància a la veu femenina.



LAS CHICAS SON DE CIENCIAS: 25 CIENTÍFICAS QUE CAMBIARON EL MUNDO

De 10 a 13

AUTORS: Irene Civico i Sergio Parra

EDITORIAL: MONTENA

ANY DE PUBLICACIÓ: 24 de febrer de 2021

PREU: 15,15€

En els llibres tradicionals d'història sembla que la ciència sempre ha sigut una cosa d'homes. En canvi, són infinitat els grans descobriments que els devem a grans dones com la Rosalind Franklin, que va descobrir l'ADN, o l'Agnodice, que va ser la primera metgessa reconeguda a l'antiga Grècia. Aquest interessant llibre recull 25 dones científiques que van arrasar. Que la ciència no és cosa de dones? Desmuntem el Mite!



EL MEU PARE ÉS MESTRESSA DE CASA

De 10 a 13

AUTORS: Mikel Valverde i Sílvia Ugidos

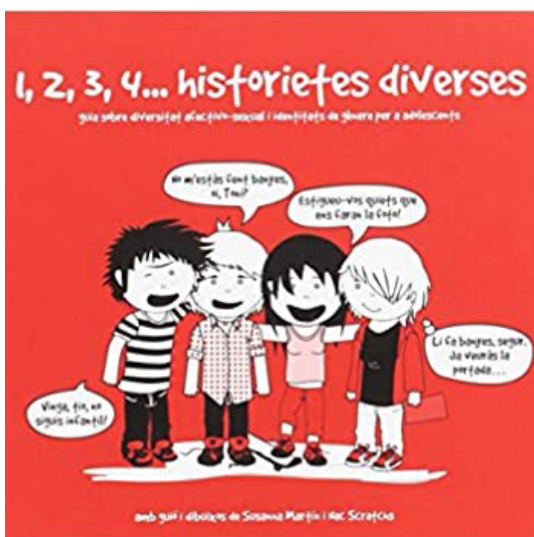
EDITORIAL: La Galera

ANY DE PUBLICACIÓ: 1 de setembre de 2000

PREU: 6,60€

Aquest llibre explica com els companys de la Lucil·la es riuen d'ella quan s'assabenten que el seu pare és mestressa de casa. Però després de saber com és, tots li tenen enveja.

És un molt bon llibre per tractar els estereotips de gènere.



1,2,3,4 HISTORIETES DIVERSES

De 12 a 16

AUTORA: Sussana Martín

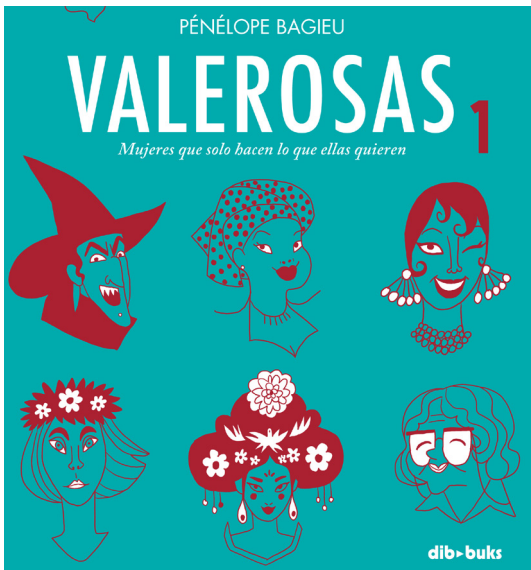
EDITORIAL: Bellaterra

ANY DE PUBLICACIÓ: 5 d'octubre de 2017

PREU: 4,75€

Aquesta obra sorgeix de la reflexió i del debat en observar que avui dia encara perduren l'homofòbia i la transfòbia: formes de discriminació per l'opció sexual o per la identitat de gènere.

Aquest còmic és una eina bàsica pensada per als adolescents que pretén contribuir a eliminar l'homofòbia i la transfòbia i, al mateix temps, reivindicar un món més respectuós i inclusiu en el qual per fi puguem arribar a la igualtat social per a tothom.



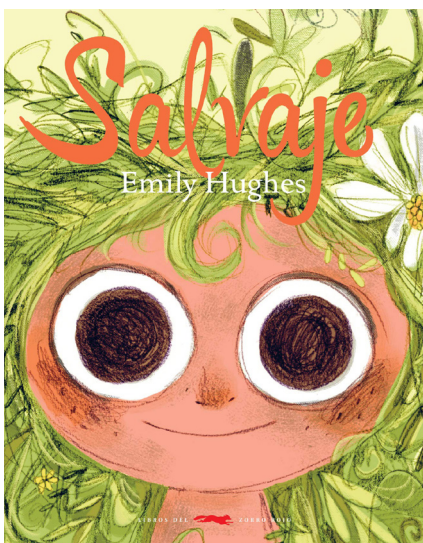
VALEROSAS 1 Y 2: MUJERES QUE SOLO HACEN LO QUE ELLAS QUIEREN


AUTORA: Pénélope Bagieu
 EDITORIAL: DIBBUKS
 ANY DE PUBLICACIÓ: 2 d'octubre de 2017
 PREU: 17,10€





Aquests dos llibres (part 1 i part 2) contenen 30 relats sobre dones que han aconseguit els seus somnis a tots els nivells, personalment i laboralment.

La seva vida ha estat plena d'obstacles per la seva condició de dones, però després de lluitar, créixer i superar-se, han assolit grans èxits per a la seva vida i per a la història de totes.





 Carrer Vallespir, 162
08014 – Barcelona


 +34 93 409 01 07

 sedcatalunya@sed-ongd.org

<https://sedcatalunya.cat>

 Plaça Artós, 4
08017 Barcelona

 +34 93 206 59 10

 vols@ongvols.org

<https://www.ongvols.org>

Amb la col·laboració de:

